

Onderwerp Opvang Nieuwkomers

ter informatie

Steller 5.1.2e en 5.1.2e

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 5911

Bijlage(n) 3

Ons kenmerk 74969-2023

Datum 28 maart 2023

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op 10 februari 2023 heeft de burgemeester van de gemeente Groningen, tevens voorzitter van de veiligheidsregio Groningen, de heer K.F. Schuiling de bestuursovereenkomst ten aanzien van de opvang van asielzoekers en Oekraïense ontheemden ondertekend met de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, de heer E. van der Burg. De provincie Groningen heeft een dergelijk akkoord als eerste provincie van Nederland ondertekend. Hierin is vastgelegd dat de Groninger gemeenten in 2023 en 2024 opvangplaatsen beschikbaar stellen zoals beschreven in bijlage 1 van de overeenkomst (bijlage 1). Met het ondertekenen van deze overeenkomst wordt rust gecreëerd voor de inwoners, bestuurders, en medewerkers van de organisaties die bij deze opvang betrokken zijn. 74969-2023

Om de vastgelegde afspraken na te komen zijn we als gemeente continu op zoek naar mogelijke opvanglocaties waarbij we verschillende belangen tegen elkaar afwegen. Het vereist een zorgvuldige procedure, met oog voor de omgeving. Een belangrijk aspect is tevens de duur van de beschikbaarheid, waarbij ons college kiest voor opvang voor langere tijd. Tot slot is het tevens van belang dat er voldoende toezicht en handavingscapaciteit is op en rondom de opvanglocaties en er onderwijs aan de doelgroep moet worden aangeboden. Kortom, geen gemakkelijke exercitie.

Middels deze brief willen we u informeren over de laatste ontwikkelingen op het gebied van de opvang. Daarbij geven we eerst een overzicht van de reeds bestaande locaties, waarbij ook de opvang van andere kwetsbare groepen in de gemeente Groningen zijn meegenomen. Hierdoor maken we inzichtelijk dat we rekening houden

met een spreiding van de opvang van (kwetsbare) doelgroepen in onze gemeente. Vervolgens informeren we u over de nieuwe plannen.

Overzicht huidige situatie

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne vangt de gemeente Groningen vreemdelingen uit Oekraïne op. Ook vangen we asielzoekers (inclusief alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMV)) op die een asielprocedure bij de IND hebben lopen. Daarnaast huisvesten we statushouders en vangen we uitgeprocedeerde asielzoekers op, in de zogenaamde Landelijke Vreemdelingen Voorziening-locaties (LVV). Met het opvangen van bovengenoemde doelgroepen wordt invulling gegeven aan de opgave die van ons als gemeente verwacht mag worden.

Daarnaast is het belangrijk om te vermelden dat we naast de opvang van bovengenoemde groepen ook opvang verlenen aan andere kwetsbare groepen. Denk hierbij aan mensen die vanwege lichamelijke beperkingen of medische, psychosociale of psychische problemen niet zelfstandig kunnen wonen. Afhankelijk van de beschikbare plekken is de gemeente op zoek naar een evenredige spreiding, zodat er niet een te grote concentratie van kwetsbare groepen ontstaat in één gebied. In de bijlage vindt u een globaal overzicht van de opvang van kwetsbare groepen in de gemeente Groningen (bijlage 2). Let wel, vanwege privacyoverwegingen zijn niet alle locaties vermeld in het overzicht. Het is immers onwenselijk om de locaties van de beschermde opvang openbaar te maken.

Nieuwe ontwikkelingen

Ook zijn er nieuwe ontwikkelingen op het gebied van de opvang, waar het college u graag over wil informeren. Het betreft hier de opvang van Oekraïense ontheemden, maar ook het realiseren van nieuwe opvangvoorzieningen voor asielzoekers in samenwerking met het COA. Hieronder wordt u per locatie geïnformeerd over de meest recente ontwikkelingen.

Opvanglocaties Oekraïense ontheemden

De Held III

In de collegebrief van 8 november 2022 bent u reeds geïnformeerd over de ontwikkelingen ten aanzien van de Held III. Hier worden momenteel bouwwerkzaamheden uitgevoerd ter voorbereiding op het plaatsen van een honderdtal containers. Samen vormen deze containers 65 woningen die plaats zullen bieden aan 200 Oekraïense vluchtelingen. Naar verwachting zullen omstreeks 1 juli de eerste vluchtelingen intrek nemen in de containerwoningen.

Frascati

In zeer korte tijd was (crisis)opvang gerealiseerd voor Oekraïense vluchtelingen in het voormalig F1-hotel aan de Helsinkistraat. Deze locatie is inmiddels gesloten. De Oekraïense vluchtelingen die alhier werden opgevangen zijn onlangs verhuisd naar het zogenaamde Frascatigebouw aan het Stationsplein. Frascati biedt plek aan maximaal 340 mensen.

Pottebakkersrijge

Voor een groot Oekraïens gezin met kinderen en weeskinderen (14) is een pand gevonden aan de Pottbakkersrijge.

Opvanglocaties in samenwerking met het COA

Sontweg

Er bestonden vergevorderde plannen om aan de Sontweg een pand aan het COA te verhuren dat deel uitmaakt van het gemeentelijke vastgoed. COA wilde deze locatie gebruiken om 12 alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV) op te vangen die behoefte hebben aan extra aandacht. De plannen zijn echter geannuleerd omdat er onder omwonenden te weinig draagvlak bestaat voor deze opvanglocatie. Dit heeft te maken met de gemoederen in de Damsterbuurt ten gevolge van een tragisch incident, en de hoge concentratie van diverse nabijgelegen opvanglocaties.

Het gevolg is dat de gemeente Groningen verhuurinkomsten zal missen, en dat het pand mogelijkerwijs enig tijd zal leegstaan. Samen met het COA wordt gezocht naar een alternatieve locatie voor de opvang van minderjarige vreemdelingen. De gemeente Groningen heeft zich middels de hierboven genoemde bestuursovereenkomst namelijk garant gesteld voor de opvang van minderjarige vreemdelingen.

Gideonweg

De slaapboot van het COA die ligt aan de Gideonweg biedt al sinds begin 2022 plaats aan 140 asielzoekers. Wij hebben besloten de overeenkomst met het COA met een jaar te verlengen tot en met 1 maart 2024.

Damsterdiep

De gemeente Groningen heeft zoals voorgenomen (zie ook brief aan de raad d.d. 8 november 2022) de regie over de noodopvang aan het Damsterdiep overgedragen aan het COA. Tot tenminste 1 januari 2024 mag het COA deze locatie blijven gebruiken voor de opvang van circa 150 ontheemden.

Europaweg

Europaweg 8 – ook wel bekend als ‘het oude Philipsgebouw’ – wordt door de gemeente Groningen verhuurd aan het COA. Ons college heeft besloten toestemming te geven om dit gebouw in te zetten als noodopvang voor maximaal 350 asielzoekers en statushouders. Om dit gebouw als zodanig te gebruiken zal er eerst een grondige verbouwing plaatsvinden. Tevens loopt de overeenkomst met antikraak-organisatie CareX nog tot 1 maart. Wegens de maatschappelijke urgentie werkt CareX mee aan een versnelde overdracht aan het COA. Het streven is dat de noodopvanglocatie in juni geopend zal worden.

Sint Petersburgweg

Op de voormalige sliblocatie aan de Sint Petersburgweg wordt op dit moment opvang verleend aan 100 mensen, waaronder asielzoekers in procedure, maar ook statushouders die wachten om uitgeplaatst te worden naar de gemeente die hen moet opnemen. De huidige noodopvang van 100 plekken is op 22 april 2022 vergund voor een periode van 1,5 jaar, tot 22 oktober 2023. We zijn in gesprek met het COA over de verlenging hiervan met nog eens 8,5 jaar.

In de collegebrief d.d. 8 november 2022 bent u reeds geïnformeerd over het onderzoek of er bij het slibdepot een uitbreiding kan plaatsvinden. Een belangrijk uitgangspunt waar het COA al enkele jaren aandacht voor vraagt is een regulier opvangcentrum met een lange termijn visie, of meer permanent karakter in de gemeente Groningen. Met dit in het achterhoofd heeft het COA aan de gemeente gevraagd om uitbreiding van deze locatie met 500 plekken voor asielzoekers voor een periode van maximaal 10 jaar vanaf april 2022. Hierdoor ontstaat er een asielzoekerscentrum wat plek biedt aan maximaal 600 personen tot uiterlijk april 2032. Het college heeft met dit uitbreidingsverzoek ingestemd. Het is op dit moment onduidelijk hoe het vervolgproces gaat lopen, maar we schatten in dat het proces van vergunningverlening tot aan de daadwerkelijke uitbreiding van de locatie circa één tot anderhalf jaar in beslag neemt.

Leidraad voorzieningen voor kwetsbare groepen 2.0

Daar waar 2022 in het teken stond van een crisis rondom de opvang, wat vroeg om een hands-on aanpak en improvisatie, staat 2023 in het teken van stabiliseren. Een eerste belangrijke stap daarbij was het afsluiten van de bestuursovereenkomst tussen het Rijk en de tien Groninger gemeenten. Daarmee is voor 2023 en 2024 stabiliteit en helderheid gecreëerd voor alle betrokken partijen en de inwoners voor wat de gemeente Groningen samen met de andere gemeenten in onze provincie gaan realiseren.

Voor de opvang van alle kwetsbare groepen geldt dat draagvlak in de omgeving essentieel is. De gemeente poogt daar zorgvuldig mee om te gaan, en gebruikt als handvat de leidraad 'realiseren voorzieningen voor kwetsbare groepen 2.0', welke als bijlage aan onderhavige brief is toegevoegd (bijlage 3). Het doel is dat de bewoners van een voorziening en omwonenden prettig kunnen samenleven en er geen of minimaal sprake is van overlast. Idealiter is er interactie tussen omwonenden en bewoners van een opvanglocatie om het maatschappelijk meedoen van de bewoners te bevorderen.

Gedurende het proces zullen wij omwonenden en ondernemers regelmatig op de hoogte houden over de vorderingen ten aanzien van de opvanglocaties. Dat wil zeggen dat er meerdere contactmomenten plaatsvinden, vanaf de vergunningaanvraag tot het moment van oplevering. We houden de omwonenden en ondernemers op de hoogte middels het versturen van brieven, het organiseren van inloopbijeenkomsten, het voeren van informele gesprekken en bijvoorbeeld het organiseren van een open dag nadat de nieuwe bewoners zijn geplaatst. Omwonenden en ondernemers kunnen dan kennismaken met de bewoners en krijgen een indruk van het dagelijkse leven in de opvanglocatie. Ze krijgen tot slot ook contactgegevens zodat ze bij vragen of klachten een direct en permanent aanspreekpunt hebben.

Met bovengenoemde ontwikkelingen leveren we een bijdrage aan een menswaardige opvang voor mensen die asiel aanvragen in Nederland en geven we tevens invulling aan de afspraken uit de bestuursovereenkomst.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Volgvel 4

Burgemeester en wethouders van Groningen

Burgemeester,
Koen Schuiling

Secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Bijlagen

Bijlage 1: Bestuursovereenkomst

Bijlage 2: Overzicht opvanglocaties kwetsbare groepen gemeente Groningen

Bijlage 3: Leidraad 'realiseren voorzieningen voor kwetsbare groepen 2.0'